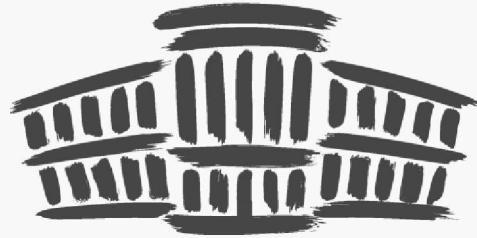

Суботица
SZABADKA
SUBOTICA
SUBOTICA
2022

**11. МЕЂУНАРОДНА МЕТОДИЧКА
КОНФЕРЕНЦИЈА**
ПРОМЕНА ПАРАДИГМЕ
У ОБРАЗОВАЊУ И НАУЦИ

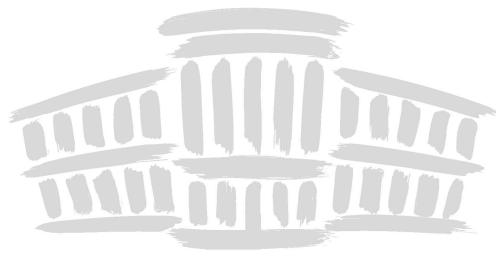
**11. NEMZETKÖZI MÓDSZERTANI
KONFERENCIA**
PARADIGMÁVÁLTÁS
AZ OKTATÁSBAN ÉS A TUDOMÁNYBAN

**11. MEĐUNARODNA METODIČKA
KONFERENCIJA**
PROMENA PARADIGME
U OBRAZOVANJU I NAUCI

**11TH INTERNATIONAL
METHODOLOGICAL CONFERENCE**
CHANGING PARADIGMS
IN EDUCATION AND SCIENCE

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ НА МАЂАРСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ У СУБОТИЦИ
ÚJVIDÉKI EGYETEM MAGYAR TANNYELVŰ TANÍTÓKÉPZŐ KAR, SZABADKA
SVEUČILIŠTE U NOVOM SADU UČITELJSKI FAKULTET NA MADARSKOM NASTAVNOM JEZIKU U SUBOTICI
UNIVERSITY OF NOVI SAD HUNGARIAN LANGUAGE TEACHER TRAINING FACULTY, SUBOTICA

11. Међународна методичка конференција

Промена парадигме у образовању и науци

Zbornik radova

Датум одржавања: 3–4. новембар 2022.

Место: Учитељски факултет на мађарском наставном језику,
Суботица, ул. Штросмајерова 11., Република Србија.

11. Nemzetközi Módszertani Konferencia

Paradigmaváltás az oktatásban és a tudományban

Tanulmánygyűjtemény

A konferencia időpontja: 2022. november 3–4.

Helyszíne: Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar,
Szabadka, Strossmayer utca 11., Szerb Köztársaság.

11. Međunarodna metodička konferencija

Promena paradigme u obrazovanju i nauci

Zbornik radova

Datum održavanja: 3–4. novembar 2022.

Mesto: Učiteljski fakultet na mađarskom nastavnom jeziku,
Subotica, ul. Štrosmajerova 11., Republika Srbija.

11th International Methodological Conference

Changing Paradigms in Education and Science

Papers of Studies

Date: November 3-4, 2022

Address: Hungarian Language Teacher Training Faculty, University of Novi Sad,
Subotica, Strossmayer str. 11, Republic of Serbia

Суботица – Szabadka – Subotica – Subotica

2022

Издавач
Универзитет у Новом Саду
Учитељски факултет на мађарском наставном језику
Суботица

Kiadó
Újvidéki Egyetem
Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar
Szabadka

Izdavač
Sveučilište u Novom Sadu
Učiteljski fakultet na mađarskom nastavnom jeziku
Subotica

Publisher
University of Novi Sad
Hungarian Language Teacher Training Faculty
Subotica

Одговорни уредник / Felelős szerkesztő /
Odgovorni urednik / Editor-in-chief
Josip Ivanović

Уредници / Szerkesztők / Urednici / Editors
Márta Törteli Telek
Éva Vukov Raffai

Технички уредник / Tördelőszerkesztő /
Tehnički urednik / Layout editor
Attila Vinkó
Zsolt Vinkler

+381 (24) 624 444
magister.uns.ac.rs/conf
method.conf@magister.uns.ac.rs

ISBN 978-86-81960-20-2

Председавајући конференције

Јосип Ивановић
в.д. декан

Predsjedatelj konferencije

Josip Ivanović
v.d. dekan

A konferencia elnöke

Josip Ivanović
mb. dékán

Conference Chairman

Josip Ivanović
acting dean

Организациони одбор / Szervezőbizottság /
Organizacijski odbor / Organizing Committee

Председници / Elnökök / Predsjednici / Chairperson

Márta Törteli Telek
University of Novi Sad, Serbia

Éva Vukov Raffai
University of Novi Sad, Serbia

Чланови организационог одбора /A szervezőbizottság tagjai /
Članovi Organizacijskoga odbora / Members of the Organizing Committee

Fehér Viktor
University of Novi Sad, Serbia

Márta Takács
University of Novi Sad, Serbia

Eszter Gábrity
University of Novi Sad, Serbia

Judit Raffai
University of Novi Sad, Serbia

Beáta Grabovac
University of Novi Sad, Serbia

Márta Törteli Telek
University of Novi Sad, Serbia

Szabolcs Halasi
University of Novi Sad, Serbia

Zsolt Vinkler
University of Novi Sad, Serbia

Rita Horák
University of Novi Sad, Serbia

Attila Vinkó
University of Novi Sad, Serbia

Laura Kalmár
University of Novi Sad, Serbia

Éva Vukov Raffai
University of Novi Sad, Serbia

Cintia Juhász Kovács
University of Novi Sad, Serbia

Zsolt Námesztovszki
University of Novi Sad, Serbia

János Samu
University of Novi Sad, Serbia

Секретарице конференције
A konferencia titkárője
Tajnice konferenciјe
Conference Secretary

Brigitta Búzás
University of Novi Sad, Serbia

Viola Nagy Kanász
University of Novi Sad, Serbia

Уреднички одбор конференције
A konferencia szerkesztőbizottsága
Urednički odbor konferencije
Conference Editorial Board

Fehér Viktor
University of Novi Sad, Serbia

Laura Kalmár
University of Novi Sad, Serbia
(International Scientific Conference)

Cintia Juhász Kovács
University of Novi Sad, Serbia
(ICT in Education Conference)

Zsolt Námesztovszki
University of Novi Sad, Serbia
(ICT in Education Conference)

Judit Raffai
University of Novi Sad, Serbia
(International Scientific Conference)

Márta Törteli Telek
University of Novi Sad, Serbia
(International Methodological Conference)

Éva Vukov Raffai
University of Novi Sad, Serbia
(International Methodological Conference)

Научни и програмски одбор
Tudományos programbizottság
Znanstveni i programski odbor
Scientific and Programme Committee

Председник / Elnök / Predsjednica / Chairperson

Judit Raffai
University of Novi Sad, Serbia

Чланови научног и програмског одбора
A tudományos programbizottság tagjai
Članovi znanstvenog i programskog odbora
Members of the Programme Committee

Milica Andevski
University of Novi Sad,
Serbia

László Balogh
University of Debrecen,
Hungary

Edmundas Bartkevičius
Lithuanian University, Kauno,
Lithuania

Ottó Beke
University of Novi Sad
Serbia

Stanislav Benčič
University of Bratislava,
Slovakia

Annamária Bene
University of Novi Sad,
Serbia

Emina Berbić Kolar
Josip Juraj Strossmayer
University of Osijek,
Croatia

Rózsa Bertók
University of Pécs,
Hungary

Radmila Bogosavljević
University of Novi Sad,
Serbia

Éva Borsos
University of Novi Sad,
Serbia

Benő Csapó
University of Szeged,
Hungary

Eva Dakich
La Trobe University, Melbourne,
Australia

Zoltán Dévavári
University of Novi Sad,
Serbia

Péter Donáth
Lóránd Eötvös University,
Budapest, Hungary

Róbert Farkas
University of Novi Sad,
Serbia

Dragana Francišković
University of Novi Sad,
Serbia

Olivera Gajić
University of Novi Sad,
Serbia

Dragana Glušac
University of Novi Sad,
Serbia

Noémi Görög
University of Novi Sad,
Serbia

Katinka Hegedűs
University of Novi Sad
Serbia

Erika Heller
Lóránd Eötvös University,
Budapest, Hungary

Rita Horák
University of Novi Sad,
Serbia

Hargita Horváth Futó
University of Novi Sad,
Serbia

Éva Hózsa
University of Novi Sad,
Serbia

Szilvia Kiss
University of Kaposvár,
Hungary

Anna Kolláth
University of Maribor,
Slovenia

Cintia Juhász Kovács
University of Novi Sad,
Serbia

Elvira Kovács
University of Novi Sad,
Serbia

Mitja Krajnčan
University of Primorska, Koper,
Slovenia

Imre Lipcsei
Szent István University, Szarvas,
Hungary

Lenke Major
University of Novi Sad
Serbia

Sanja Mandarić
University of Belgrade,
Serbia

Pirkko Martti
University of Turku, Turun
Yliopisto, Finland

Damir Matanović
Josip Juraj Strossmayer
University of Osijek,
Croatia

Éva Mikuska
University of Chichester,
United Kingdom

Vesnica Mlinarević
Josip Juraj Strossmayer University
of Osijek, Croatia

Margit Molnár
University of Pécs,
Hungary

Ferenc Németh
University of Novi Sad,
Serbia

Siniša Opić
University of Zagreb,
Croatia

Slavica Pavlović
University of Mostar,
Bosnia and Herzegovina

Lidija Pehar
University of Sarajevo,
Bosnia and Herzegovina

Andelka Peko
Josip Juraj Strossmayer
University of Osijek,
Croatia

Valéria Pintér Krekić
University of Novi Sad,
Serbia

Ivan Poljaković
University of Zadar,
Croatia

Zoltán Poór
University of Pannonia,
Veszprém, Hungary

Vlatko Previšić
University of Zagreb,
Croatia

Zoran Primorac
University of Mostar,
Bosnia and Herzegovina

Ivan Prskalo
University of Zagreb,
Croatia

Ildikó Pšenáková
University of Trnava,
Slovakia

Judit Raffai
University of Novi Sad,
Serbia

János Samu
University of Novi Sad,
Serbia

László Szarka
University Jan Selyeho, Komárno,
Slovakia

Svetlana Španović
University of Novi Sad,
Serbia

Márta Takács
University of Novi Sad,
Serbia

Viktória Zakinszky Toma
University of Novi Sad
Serbia

János Tóth
University of Szeged,
Hungary

Vesna Vučinić
University of Belgrade,
Serbia

Éva Vukov Raffai
University of Novi Sad,
Serbia

Smiljana Zrilić
University of Zadar,
Croatia

Julianna Zsoldos-Marchis
Babeş-Bolyai University,
Cluj-Napoca,
Romania

Рецензенти / Szaklektorok / Recenzenti / Reviewers

Ottó Beke
(University of Novi Sad, Serbia)

Lenke Major
(University of Novi Sad, Serbia)

Annamária Bene
(University of Novi Sad, Serbia)

Laura Kalmár
(University of Novi Sad, Serbia)

Eszter Gábrity
(University of Novi Sad, Serbia)

Ferenc Németh
(University of Novi Sad, Serbia)

Noémi Görög
(University of Novi Sad, Serbia)

Zoltán Papp
(University of Novi Sad, Serbia)

Szabolcs Halasi
(University of Novi Sad, Serbia)

Leonóra Povázai-Sekulić
(University of Novi Sad, Serbia)

Katinka Hegedűs
(University of Novi Sad, Serbia)

Judit Raffai
(University of Novi Sad, Serbia)

Rita Horák
(University of Novi Sad, Serbia)

János Samu
(University of Novi Sad, Serbia)

Josip Ivanović
(University of Novi Sad, Serbia)

Márta Takács
(University of Novi Sad, Serbia)

Laura Kalmár
(University of Novi Sad, Serbia)

Viktória Zakinszky Toma
(University of Novi Sad, Serbia)

Elvira Kovács
(University of Novi Sad, Serbia)

Valéria Krekity Pintér
(University of Novi Sad, Serbia)

Ana Lehocki-Samardžić
(J. J. Strossmayer University in Osijek)

Аутори сносе сву одговорност за садржај радова. Надаље, изјаве и ставови изражени у радовима искључиво су ставови аутора и не морају нужно представљати мишљења и ставове Уредништва и издавача.

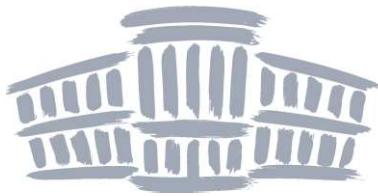
A kiadványban megjelenő tanulmányok tartalmáért a szerző felelős. A kiadványban megjelenő írásokban foglalt vélemények nem feltétlenül tükrözik a Kiadó vagy a Szerkesztőbizottság álláspontját.

Autori snose svu odgovornost za sadržaj radova. Nadalje, izjave i stavovi izraženi u radovima isključivo su stavovi autora i ne moraju nužno predstavljati mišljenja i stavove Uredništva i izdavača.

The authors are solely responsible for the content. Furthermore, statements and views expressed in the contributions are those of the authors and do not necessarily represent those of the Editorial Board and the publisher.

СПОНЗОРИ КОНФЕРЕНЦИЈЕ / A KONFERENCIÁK TÁMOGATÓI / POKROVITELJI
KONFERENCIJE/ CONFERENCE SPONSORS

IVAN PRSKALO, MARTA CVITANOVIĆ
Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet, Zagreb, Republika Hrvatska
ivan.prskalo@ufzg.hr

Mentor: Prof. dr. sc. Ivan Prskalo

KINEZIOLOŠKA AKTIVNOST I SLOBODNO VRIJEME UČENIKA

Sažetak

Na uzorku od 25 učenica i 19 učenika provedeno je istraživanje s ciljem analize provedbe slobodnog vremena uopće te po spolu. Provedba slobodnog vremena u kineziološkoj aktivnosti je kod 31,82% učenika a pasivno ga provodi 24,45%. Za razliku od provedbe preko 90% učenika razumije važnost bavljenja sportom. Provedba slobodnog vremena ima i spolno dimorfistički karakter. Dječaci svoje slobodno vrijeme najčešće provode igranjem igrica na računalu ili mobitelu, dok djevojčice druženjem s obitelji i igranjem s prijateljima. Također, naglašena je i razlika u bavljenju kineziološkom aktivnosti po spolu te zaključujemo da postoji povezanost s obzirom na spol i odabir sporta. Dječaci imaju sklonost prema nogometu, dok djevojčice imaju sklonost prema plesu. Usmjeravanje na tjelesno vježbanje od strane učitelja, odgojitelja i roditelja bitno je zbog pravovremenog stjecanja navike redovitog vježbanja jer izazovi suvremenog načina života koji su usmjereni na tjelesnu neaktivnost, ozbiljna su prijetnja egzistenciji i moraju se uzeti u obzir u suvremenom paradigmatskom okviru odgoja i obrazovanja, a posebice kineziološkoj edukaciji.

Ključnerijeći: *slobodnovrijeme, kineziološkaaktivnost, mlađaškolskadob, sport, spolnerazlike*

1. Uvod

Suvremeno doba koje bi se uvjetno moglo nazvati periodom post industrijalizacijenosi niz promjena koje utječu na kvalitetu života i pozitivno i negativno. Prednost je svakako jednostavnije, brže i lakše obavljanje određenih poslova, brza i laka mogućnost komuniciranja s ljudima diljem svijeta, online dostupnost sadržaja kao što su primjerice novine, različite knjige, školski udžbenici, radne bilježnice i slično. S druge strane, mane u suvremenom životu su manjak slobodnog vremena i smanjenje kretanja uopće pa i tjelesne i kineziološke aktivnosti. Odgovor sustava prema najranjivijoj populaciji – djeci je prije svega u stvaranju navike za svakodnevno vježbanje što bi trebalo postati cjeloživotnom potrebom. Odlučujući čimbenici razvoja djeteta jesu odgojna sredina i kakvoća odgoja u pojedinim aktivnostima djece, mladeži i odraslih u slobodnom vremenu. Slobodno vrijeme je bitna značajka suvremeno razvijenog društva, pa neophodno dobiva svoje mjesto u odgojno-obrazovnomsustavu (Rosić, 2005). Upravo u tom prostoru vidi se mogućnost povećanja opsega kretanja uopće , a posebice kineziološke aktivnosti koja je s obzirom na suvremene životne uvjete optimalan odgovor na sve negativne posljedice nekretanja koje, odavno postaje trend suvremenog čovjeka. Još početkom ovog stoljeća opravdano je bilo ustvrditi: „Temeljne biotičke potrebe, kao što su potrebe za čistim zrakom, kvalitetnom vodom, prirodnom hranom i, naravno, primjerenim mišićnim aktivitetom, danas su ugrožene do te mjere da se posljednjih godina može govoriti o ozbiljnoj ugroženosti čovjeka“ (Findak i Prskalo, 2003: 144). Kako se suvremeni uvjeti ne mogu mijenjati, s pravom se očekuju optimalni odgovori te prilagodba suvremenog čovjeka na takve uvjete. Znanost treba donijeti istinske koristi društvu, narodu i civilizaciji pa kineziologija znanost „koja proučava učinkovitost ljudskih pokreta, zakonitosti procesa vježbanja i kretanja te posljedice tih procesa na čovjeka u najširem smislu riječi“ (Prskalo i Sporiš, 2016: 12), treba biti u službi napretku društvu, narodu i civilizaciji. Pitanje slobodnog vremena kao jedan od mogućih odgovora u žarištu je čovjeka današnjice, a njegova perspektiva je u edukaciji kao pretpstavci stvaranja navike racionalnog i korisnog provođenja slobodnog vremena pri čemu je kineziološki sadržaj od

prvorazrednog značaja (Prskalo, 2015; Prskalo i Sporiš, 2016). Definiranjem pojma slobodnog vremena te kako se slobodno vrijeme mijenjalo kroz povijest dolazimo do zaključka kako danas u suvremenom društvu djeca i mladi slobodno vrijeme provode u statičnim, odnosno pasivnim aktivnostima te zanemaruju aktivne, odnosno kineziološke aktivnosti koje značajno doprinose kvaliteti života. Analiza istraživanja pokazat će nam kojom aktivnošću se učenici bave u slobodno vrijeme, u kojoj mjeri te njihovo odnos prema tjelesnom vježbanju sada i u budućem životu.

1.1. Slobodno vrijeme

Slobodno vrijeme je moderna i dominantna tema u svakodnevnom životu čovjeka. Pojam slobodnog vremena postaje interesno područje i s filozofskog, sociološkog, pedagoškog, a u novije vrijeme i kineziološkog stajališta. Postoje različite definicije pojma slobodnog vremena, a neke od njih vidjet ćemo u ovom radu. Dumazedier (1967) naglašava funkcije slobodnog vremena kao odmor, zabavu i razonodu. To je vrijeme u kojem je mladi čovjek oslobođen od škole i školskih obaveza, eventualnih obaveza koje od njega traže roditelji, npr. u vezi s obiteljskim ili kakvim drugim zaduženjima, kada nije okupiran poslovima koje od njega zahtjeva društvo, a koje sam nije preuzeo potpuno dobrovoljno (Janković, 1973; prema Rosić, 2005). "Slobodno vrijeme se može odrediti kao ukupnost vremena, stanja i aktivnosti koje nisu uvjetovane biološkom, socijalnom i profesionalnom nužnošću, a njene glavne odrednice su sloboda, dobrovoljnost i neobveznost" (Rosić, 2005: 69). Slobodno vrijeme je "vrijeme aktivnog odmora, razonode, pozitivna razvoja, socijalizacije, humanizacije i stvaralačkog potvrđivanja ličnosti" a njegova bitna obilježja su sloboda, dobrovoljnost, smislenost, kreativnost, individualnost, amaterizam, inkulturacija, samoaktualizacija, samoaktivitet (Previšić, 2000: 405). Vukasović (2001, str. 290) „slobodno vrijeme definira kao vrijeme u kojem je pojedinac oslobođen poslova, obveza i dužnosti prema obitelji, školi, poduzeću ili široj zajednici; vrijeme koje on može oblikovati i ispuniti aktivnostima prema osobnim željama i zanimanjima, radi zadovoljavanja vlastitih sklonosti i razvijanja sposobnosti“. Prema Jurakiću (2009) dokolica predstavlja kvalitetan čin slobodnog vremena te smatra da je bit slobodnog vremena postignut u dokolici. Tri osnovne funkcije dokolice su: odmor, zabava i razonoda te razvoj ličnosti (Jedud i Novak, 2006). Prema navedenim definicijama zaključujese da čovjek u slobodno vrijeme ima mogućnost izbora čime se želi baviti što je vidljivo i iz obilježja kao što je sloboda, dobrovoljnost i neobaveznost. Pojedinac prilagođava aktivnosti slobodnog vremena svojim željama i potreba te samostalno odlučuje hoće li aktivnosti u slobodno vrijeme biti aktivne ili pasivne. Pokazalo se kako je iskoristavanje slobodnog vremena i njegova količina u vezi s obrazovnom razinom jer osobe s nižom obrazovnom razinom imaju veće zahtjeve na svom radnom mjestu od onih s višom (Mišigoj-Duraković i sur, 2000). S povijesnog motrišta slobodno vrijeme se javlja s pojavom prve civilizacije od nastanka plemenskih zajednica pa je prisutno sve do danas (ValjanVukić, 2013). Slobodno vrijeme bilo je prisutno i u antičko doba. U tom razdoblju posebno se isticao klasno-staleški karakter slobodnog vremena. Privilegija slobodnog vremena pripala je isključivo vladajućoj klasi i višim staležima (ValjanVukić, 2013). Stari Rimljani svoje slobodno vrijeme provodili su na javnim mjestima, poput stadiona, foruma, amfiteatara, knjižnica, termi s kupalištima gdje su upražnjivali kulturne, umjetničke, sportske i zabavne sadržaje (Vukasović, 2001). Samo slobodni građani, pripadnici vladajućeg sloja, imaju pravo na slobodno vrijeme koje koriste za poboljšanje stanja uma, duha i karaktera (ValjanVukić, 2013). Razdoblje humanizma i renesanse proglašava novi pravac ljudske slobode. Slobodno vrijeme, međutim, ostaje privilegija povlaštenih, posebice nove aristokratske inteligencije. Renesansa je "zlatno doba dokolice" koje se opet odnosi samo na plemstvo. Nadalje, razvojem industrije i promjenom načina i organizacije rada, ljudima se povećava udio slobodnog vremena. Na taj način građanski sloj ima sve više slobodnog vremena te dolazi do izjednačavanja društvenih slojeva (Previšić, 2000). Razvoj tehnologije nam prividno olakšava svakodnevnicu. Ljudi nastoje svoju svakodnevnu neaktivnost poništiti i nadokanditi tjelesno aktivnim provedenim slobodnim vremenom (Andrijašević, 2008). Važno je naglasiti da je slobodno vrijeme značajno za kvalitetu života. Način provođenja slobodnog vremena u uskoj je vezi s pokazateljima kvalitete života. Iako slobodno vrijeme ne može biti pri vrhu kao obrazovanje, zapošljavanje i drugo, ali ono može odigrati snažnu ulogu na promjeni kvalitete života uz veliki osobni trud (Andrijašević, 2008). Danas u suvremenom društvu sve se više postavlja pitanje kako i na koji način iskoristiti slobodno vrijeme. Današnje društvo izrazito je užurbano i dinamično, a samim time i slobodno vrijeme postaje uvjetovano mnogim utjecajima što daje veliku raznolikost u korištenju slobodnog vremena (Badrić i Prskalo, 2010). Slobodno vrijeme postat će fenomen koji će se i dalje nastaviti istraživati jer značajno utječe na kvalitetu

života čovjeka, posebice djece i mladih. Slobodno vrijeme je vrijeme koje treba planirati, organizirati i truditi se ispuniti ga što aktivnije obzirom da današnje suvremeno doba nosi dozu pasivno provedenog slobodnog vremena. Uvrijeme razvoja tehnologije i postindustrijskog društva, ne postavlja se pitanje kvantitete slobodnog vremena već kvalitete. Sjedilački način život, nedostatak kretanja, kvalitetne prehrane te kulturnih i sportskih događanja utječu i na smanjenu kvalitetu života općenito. Razvoj tehnologije nam prividno olakšava svakodnevnicu. Ljudi nastoje svoju svakodnevnu neaktivnost poništiti i nadokanditi tjelesno aktivnim provedenim slobodnim vremenom (Andrijašević, 2008). Aktivnosti slobodnog vremena potrebno je planirati unaprijed. Slobodno vrijeme je jedan od glavnih segmenata kulture življenja i ima veliku važnost u životu svakog čovjeka (Badrić, Prskalo i Matijević, 2015.) Odabir slobodne aktivnosti utječe za tjelesni, intelektualni, emocionalni i sociološki razvoj pojedinca. Aktivnosti slobodnog vremena mogu biti umjetničke te one potiču djecu na umjetničko stvaranje i izražavanje što dodatno potiče razvoj mašte i kreativnosti.

1.2. Kineziološka aktivnost i slobodno vrijeme

Život suvremenog čovjeka je zahvaljujući tehnološkom razvoju ali i promjenama koje su postale „Jedino što je sigurno”, pa ispada da su jedino promjene konstanta suvremenog društva.” (Findak, 2016: 18). Te promjene su tako dramatične i moćne da su postale svoj samo pokretač i uvjet svoje opstojnosti, a njihovo izostajanje označava kataklizmički kraj ciklusa (Prskalo, 2018), bio on obrazovni, životni ili proizvodni (Prskalo, 2018). Uvažavajući te promjene koje se najviše odražavaju na zdravlje zbog, prije svega” neprirodnog načina života koji, između ostalog, uključuje i bezuspješne pokušaje zamjene prirodnog medikamentoznim, lobodno vrijeme i važnost kineziološke aktivnosti nezaobilazna je tema svakog razumnog prosuđivanja ljudske sadašnjosti, a još više budućnosti. Slobodno vrijeme dobiva na društvenoj i socio-kulturnoj važnosti razvojem industrije i tehnologije. Današnje društvo izrazito je užurbano i dinamično, a samim time i slobodno vrijeme postaje uvjetovano mnogim utjecajima što daje veliku raznolikost u korištenju slobodnog vremena (Badrić i Prskalo, 2010). Danas je kineziološka aktivnost vrlo rijetka pojava u slobodno vrijeme mladih i djece što utječe na smanjenje socijalizacije i povećanje pretilosti. Djeca i mladi najčešće biraju aktivnosti koje su pasivnog karaktera te na taj način ne ulažu tjelesni napor. Uzrok pasivnog provedenog slobodnog vremena je gledanje televizije, igranje različitih video igara, društvene mreže te brojni drugi čimbenici koji vežu djecu za pasivne aktivnosti i virtualan svijet. Takav način provođenja slobodnog vremena posljedica je današnjice, odnosno razvoja tehnologije što značajno utječe na smanjene bavljenja različitim tjelesnim aktivnostima uključujući i sport. Potrebno je motivirati djecu na način da provode slobodno vrijeme na različitim sportskim igralištima i parkovima jer je i igra jedna vrsta tjelesne aktivnosti. Svjetska zdravstvena organizacija (WHO, 2010), definira tjelesnu aktivnost kao svaki pokret tijela koji izvode skeletni mišići, a koji zahtijeva potrošnju energije iznad razine mirovanja, uključujući aktivnosti koje se izvode tijekom rada, igranja, putovanja i rekreacijskih aktivnosti. Stoga, djeci je preporučljiva igra u parkovima i u prirodi, šetnja na svježem zraku, kao vrsta kineziološke aktivnosti jer osim zadovoljavajućih potreba za kretanjem prisutan je i društveno-socijalni kontakt s drugom djecom. Sportske aktivnosti iznimno su važne za razvoj djece i to u više aspekata – psihološkim, socijalnim, tjelesnim, motoričkim (Sindik, 2012). Sport i tjelesna aktivnost značajno mogu utjecati na stvaranje identiteta i povećanju samopouzdanja, što utječe na stvaranje i jačanje pozitivne slike o sebi. „Sportska aktivnost pozitivno djeluje na razvoj osobnosti na način da pomaže procesu socijalizacije pojedinca, razvija poželjne osobine, nudi pozitivne modele za identifikaciju, stvara korisne navike, smanjuje patološke oblike reagiranja“ (Sindik, 2009: 195). Kineziološke aktivnosti utječu na razvoj motoričkih sposobnosti, koordinacija, gibljivost, preciznost i izdržljivost. Isto tako, odgovarajuća primjena tjelesnih aktivnosti pomaže mladima da razviju zdravije mišićno-koštano tkivo, razviju zdrav kardiovaskularni sustav, razviju koordinaciju i kontrolu kretanja, održati zdravu tjelesnu masu (Meusel, 2006). Nadalje, na neaktivnost gledamo kao na vrlo štetno stanje za zdravlje i razvoj djece. Zdrava, okretna, spretna i vješta djeca mogu lakše nositi sve teškoće života te mogu lakše obavljati svoje radne i društvene zadaće. Tjelesna aktivnost ima veliki značaj na zdravstveno stanje samoga organizma. Sjedilački način života i smanjena aktivnost djece i mladih uzrokuje veliki zdravstveni problem kao što je prekomjernu tjelesnu težinu (umjereno povećana tjelesna težina iznad zdravstvenog normativa – Indeks tjelesne mase 25 – 29,9) i pretilost (značajnije povećanje tjelesne težine iznad zdravstvenog normativa – Indeks tjelesne mase > 30) (Mišigoj-Duraković, 2008). Pasivne aktivnosti u kojim je prisutno smanjeno kretanja i tjelesne aktivnosti, korištenje električnih romobilja te korištenje automobila za prijevoz djece do škole,

jedni su od glavnih razloga prekomjerne tjelesne težine i pretilosti. Također, djeca pretilost razvijaju uz smanjenu tjelesnu aktivnost u kombinaciji s neprimjereno visokim energetskim unosom hrane (Mišigoj-Duraković, 2008). Važna je povezanost tjelesne aktivnosti i održavanje te zaštita dobrog psihičkog zdravlja (Prskalo i Sporiš, 2016). S druge strane neaktivnost u mladalačkoj dobi postaje ozbiljan rizik zrelosti (Mišigoj-Duraković i Sorić, 2015). Badrić, Prskalo i Pongrašić (2012) provode istraživanje na uzorku od 60 učenika i učenica 4. razreda osnovne škole. Cilj rada je utvrditi postoji li značajna razlika u nekim antropološkim obilježjima između djevojčica i dječaka prema razini njihove tjelesne aktivnosti u slobodno vrijeme. Rezultati istraživanja pokazuju da se samo 20% istraživanih učenika u slobodno vrijeme bavi nekom vrstom kineziološke aktivnosti. Isto tako rezultati istraživanja pokazali su da postoje minimalne razlike u motoričkim sposobnostima između tjelesno aktivnih i tjelesno neaktivnih učenika. Značajna razlika očituje se u prostoru statičke snage. Iz dobivenih rezultata može se zaključiti da se vrlo malo učenika odlučuje za korištenjem kinezioloških aktivnosti u slobodno vrijeme, te da su motoričke sposobnosti na manjoj razini kod tjelesno neaktivnih učenika. Prskalo, Horvat i Hraski (2014) proveli su istraživanje na uzorku od 628 učenica i učenika od 1. do 4. razreda od 7 do 10 godina starosti. Cilj istraživanje je bio utvrđivanje preferencije prema igri, ali i kineziološkoj aktivnosti u slobodnom vremenu djece mlađe školske dobi, dobi koja slijedi nakon predškolske dobi u kojoj je igra osnovno sredstvo utjecaja na ukupan antropološki status osobe. Na temelju rezultata istraživanja moguće je zaključiti da je tendencija prema igri, kineziološkoj aktivnosti i naglašeno igri i kineziološkoj aktivnosti povezana dijelom s kronološkom dobi, iako je vidljivo da je ta pravilnost djelomično narušena. Rezultati se mogu razmatrati kao posljedica oblikovanja stava prema slobodnom vremenu još iz predškolske dobi, a utjecaji u tom razdoblju su raznovrsni. Također, moguće je i zbog male uključenost djece u organizirani odgojni-obrazovni sustav. Zaključujemo da veliku ulogu u oblikovanju stava prema slobodnom vremenu i aktivnostima ima pripadnost nekom razredu - skupini. Prema rezultatima možemo zaključiti da grupiranje stavova dolazi u primarnoj edukaciji te da sadržaj slobodnog vremena s obzirom na pripadnost spolu nisu utvrđeni iako su neka dosadašnja istraživanja na to upućivala. Badriću, Prskalu i Matijeviću (2015) cilj istraživanja bio je pronaći razliku u provođenju kinezioloških i nekinezioloških aktivnosti u slobodnom vremenu, prema spolu i dobi. U istraživanju su sudjelovali učenici viših razreda osnovne škole. Ukupan uzorak učenika bio je 847 učenika te s područja Sisačko – moslavačke županije. Prikupljenim podacima došli su do rezultata kako se učenici u slobodno vrijeme od kinezioloških aktivnosti bave najviše vožnjom bicikla i igranjem nogometom, dok se u slobodno vrijeme u nekineziološkim aktivnostima prakticiraju gledanje televizije i slušanje glazbe. Mann – Whitney testom utvrdili su razliku između djevojčica i dječaka. Dječaci više vremena provode u aktivnostima kao što su vožnja biciklom i igranje nogometom, a djevojčice više vremena provode u šetnji, rolanju i badmintonu. Kada govorimo o nekineziološkim aktivnostima dječaci prednjače u igranju igrica na računalu ili Playstationu, dok djevojčice slušaju glazbu ili se koriste internetom. Statistički značajnija razlika pronađena je u dobi učenika kod kinezioloških aktivnosti u slobodno vrijeme u kojoj su mlađi učenici više preferirali igranje badmintona od starijih učenika. U nekineziološkim aktivnostima pronađene su značajne razlike, tako da učenici petog razreda provode više vremena čitajući knjige, učenici sedmog i osmog razreda više čitaju novine i časopise, te se koriste internetom. Učenici osmog razreda, također, prednjače u slušanju glazbe, razgovoru na mobitelu i slanju poruke.

2. Cilj istraživanja

Cilj istraživanja je otkriti kako učenici provode svoje slobodno vrijeme. Primarni cilj ovog istraživanja je otkriti što učenici rade u slobodno vrijeme i u kojoj mjeri se bave kineziološkim aktivnostima. Sekundarni cilj je usporedba bavljenja kineziološkim aktivnostima po spolu.

2.1. Hipoteze

- H₁: Kineziološka aktivnost je najzastupljenija u slobodno vrijeme učenika.
- H₂: U provedbi slobodnog vremena ispitanici se razlikuju prema spolu.
- H₃: Većina učenika neovisno o spolu provodi više od 2 sata pred ekranom računala ili pametnog telefona.
- H₄: Učenici preferiraju kineziološki sadržaj u izboru izvannastavnih aktivnosti.
- H₅: U izboru izvannastavne aktivnosti postoje razlike u subuzorcima definiranim temeljem spola.

3. Metode istraživanja

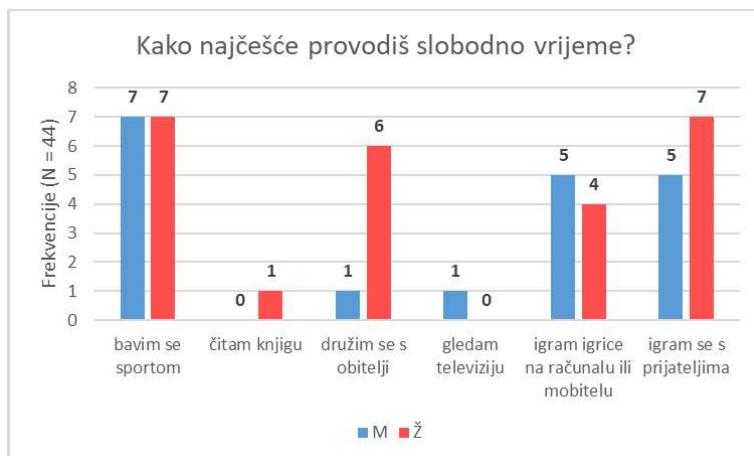
Istraživanje je provedeno u razdoblju od 27. - 28. travnja 2022. godine u Osnovnoj školi Brestje u Zagrebu. Uzorak učenika su učenici 3. razreda. U istraživanju su sudjelovala dva 3. razreda te je sveukupno bilo 44 učenika, od čega 25 učenica i 19 učenika. Istraživanje je provedeno u obliku anketnog listića kojeg sa učenicima morali ispuniti. Anketa sadrži 10 pitanja o slobodnom vremenu i kineziološkim aktivnostima. Prije ispunjavanja ankete učenici su morali zaokružiti spol i napisati razred. Uz pitanjasu bili ponuđeni odgovori i svaki učenik je trebao izabrati jedan ponuđeni odgovor, a u nekim pitanjima i dopisati ukoliko se među ponuđenim odgovorima ne nalazi njihov odgovor. Izračunati su frekvencije i njihov postotak, a razlike su potvrđene χ^2 testom.

Pitanja koja su postavljena učenicima su:

1. Kako najčešće provodiš svoje slobodno vrijeme? (zaokruži samo jedan odgovor)
2. Koliko sati dnevno proveđeš za računalom ili mobitelom?
3. Koju izvannastavnu školsku aktivnost pohadaš? (zaokruži najdražu)
4. Baviš li se nekim tjelesnim vježbanjem uključujući sportom?
5. Kojom se aktivnošću najčešće baviš u slobodno vrijeme?
6. Ideš li na aktivnost u školu ili negdje drugdje?
7. Smatraš li da je za čovjeka važno kretanje i vježbanje?

4. Rezultati i rasprava

Istraživanjem su dobiveni rezultati koji pokazuju da se u slobodno vrijeme 14 učenika bavi sportom (31,82%) te se zaključuje da je to i najčešća aktivnost kojom učenici provode svoje slobodno vrijeme. Također, aktivnost igranje s prijateljima odabralo je 12 učenika (27,27%) što je pozitivno jer su u toj aktivnosti uključuje i razne kineziološke aktivnosati. Igranje igrica na računalu ili mobitelu odgovorilo je 9 učenika (20,45%), dok je nešto manji broj od 7 učenika (15,91%) odgovorilo da se druži s obitelji.

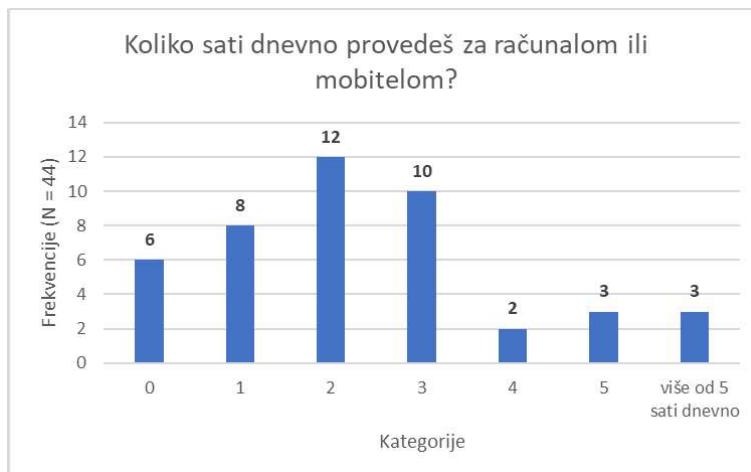
Slika 1.:Frekevencija odgovora na pitanje o provedbi slobodnog vremena u subuzorcma definiranim temeljem spola.

Najmanji, ali i jednak broj učenika (2,27%) odgovorilo je da najčešće slobodno vrijeme provodi čitanjem knjige ili gledanjem televizije. Obje aktivnosti su pasivne, ali kao prednost čitanja knjige može se navesti poticanje razmišljanja i razvijanje jezičnih vrednota. U usporedbi djevojčica i dječaka sport je aktivnost kojom se i djevojčice i dječaci najčešće bave u slobodno vrijeme. Rezultati prikazuju da je 7 djevojčica (15,91%) i 7 dječaka (15,91%) odabralo sport. Najizraženija razlika je u aktivnosti druženja s obitelji gdje je odabir te aktivnosti kod djevojčica bio znatno veći (13,64%) u odnosu na dječake (2,27%). Također, u aktivnosti igranja s prijateljima 7 je djevojčica (15,91%) zaokružilo tu aktivnost, dok je nešto manji broj od 5 učenika (11,36%) zaokružilo isto. Nadalje, aktivnost igranja igrica na računalu ili mobitelu u slobodno vrijeme kod dječaka je malo izraženija (11,36%) u odnosu na djevojčice (9,09%). Isto tako, za aktivnost gledanje televizije samo je jedan dječak zaokružio navedenu aktivnost,

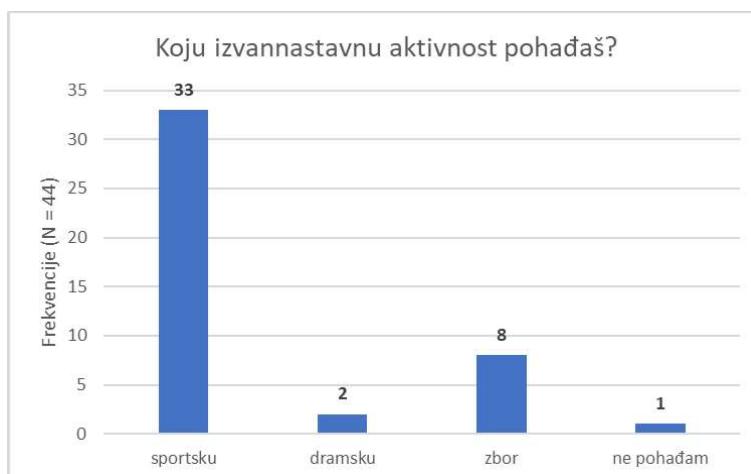
a od djevojčica nije niti jedna. Slična, ali obrnuta situacija bila je za aktivnost čitanja knjige u kojoj je samo jedna djevojčica odabrala tu aktivnost, a od dječaka nije niti jedan.

Proveden je χ^2 test za testiranje razlika provedbe slobodnog vremena prema spolu. Ustanovljeno je da ne postoji statistički značajna razlika između učenika i učenica u tome kako provode slobodno vrijeme ($p > 0.05$). Drugim riječima, opcije koje su ponuđene su jednakom učestalom kod učenika i kod učenica. Na taj način prihvata se „H1: Kineziološka aktivnost je najzastupljenija u slobodno vrijeme učenika“, a odbacuje H2: „U provedbi slobodnog vremena ispitanici se razlikuju prema spolu“.

Na slici 2 je vidljivo da 12 učenika (27,27%) provedi 2 sata dnevno za računalom ili mobitelom, dok je nešto manji broj od 10 učenika (22,73%) koji provode 3 sata. Manje od sat vremena dnevno provodi 6 učenika (13,64%), a 1 sat provodi 8 učenika (18,18%). Daljnjom analizom, 4, 5 i više od 5 sati dnevno za mobitelom ili računalom provodi manji broj učenika. 2 učenika (4,55%) provode više od 4 sata dnevno, dok 5 i više od 5 sati dnevno provodijednak broj učenika (6, 82%). Uočljiv je zabrinjavajuće veliki postotak djece koje provode veliku količinu svog slobodnog vremena za računalom ili mobitelom kao jednoj od najčešćih pasivnih aktivnosti današnjice. Izneseno potvrđuje hipotezu H₃: „Većina učenika neovisno o spolu provodi više od 2 sata pred ekranom računala ili pametnog telefona“.

Slika 2.: Frekevencija odgovora na pitanje o provedbi vremena za računalom ili mobitelom.

Slika 3.: Frekevencija odgovora na pitanje o pođadanju izvannastavne aktivnosti.

U ovom pitanju učenici su trebali zaokružiti samo jednu, odnosno najdražu izvannastavnu aktivnost koju pođaju. Analizom rezultata vidljivo je da sportsku aktivnost pođa 33 učenika (75%) što je više

od polovice ispitanih učenika. Druga po redu aktivnost je zbor koju pohađa 8 učenika (18,18%), dok dramsku aktivnost pohađa 2 učenika (4,55%). Samo jedan učenik (2,27%) ne pohađa niti jednu izvannastavnu aktivnost. Analizom rezultata vidimo da su učenici svjesni važnosti bavljenja sportom i aktivnim provedenim slobodnim vremenom, bez obzira što je jedan dio učenika u prethodnom pitanju odgovorilo da najčešće provode slobodno vrijeme nekim pasivnim aktivnostima kao što su primjerice igranje igrica na računalima. Većina učenika bavi nekim tjelesnim vježbanjem uključujući sportom. Veliki broj učenik (93,18%) se bavi, dok se manji broj od 3 učenika (6,82%) ne bavi nikakvim tjelesnim vježbanjem. Većina učenika u slobodno vrijeme sudjeluje u nekoj kineziološkoj što značajno utječe na kvalitetu provedenog slobodnog vremena. Potvrđuje se H_4 : „Učenici preferiraju kineziološki sadržaj u izboru izvannastavnih aktivnosti“.

Na pitanje kojom se aktivnošću učenici bave u slobodno vrijeme, najveći broj, od čak 14 učenika (31,82%) bavi se nogometom, 8 učenika (18,18%) plesom, 4 učenika košarkom (9,09%), 3 učenika (6,28%) trčanjem, rukometom, gimnastikom i borilačkim sportovima, 2 učenika (4,55%) plivanjem, dok 1 učenik (2,27%) rolanjem, bicikliranjem, sportskom igraonicom i igrama za van.

Slika 4.: Frekevencija odgovora na pitanje o bavljenju izvannastavnom aktivnošću u subuzorcima definiranim temeljem spola.

Od 14 učenika koji se bave nogometom 13 je dječaka. Najveći broj djevojčica, točnije 8, odabralo je ples kao aktivnost kojom se najčešće bave u slobodno vrijeme, dok se dječaci njime ne bave.

Proveden je χ^2 test za testiranje razlike frekvencija odgovora kojom se aktivnošću najčešće učenici bave u slobodno vrijeme u subuzorcima definiranim prema spolu. Ustanovljeno je da postoji statistički značajna razlika između učenika i učenica u tome kojom se aktivnošću najčešće bave u slobodno vrijeme. Učenici navode nogomet kao aktivnost s kojom se bave u slobodno vrijeme češće nego učenice, dok učenice češće navode ples od učenika kao aktivnost kojom se bave u slobodno vrijeme ($p < 0.001$). Potvrđena je H_5 : „U izboru izvannastavne aktivnosti postoje razlike u subuzorcima definiranim temeljem spola“.

Učenici su trebali odgovoriti smatraju li da je za čovjeka važno kretanje i vježbanje. Svi učenici su odgovorili pozitivno, odnosno odgovorm da. Ovime zaključujemo da je njihova razina svijeti o važnosti kretanja i vježbanja vrlo velika te da shvaćaju važnost stvaranja navike za svakodnevnim vježbanjem. Tjelesno vježbanje i svakodnevno kretanje utječe na čovjekovo tjelesno, ali i mentalno zdravlje.

5. Zaključak

U današnjem društvu prisutan je snažan utjecaj modernog doba na sva područja ljudskog života. Većina odraslih, ali i djece još se nije uspjela prilagoditi takvom načinu življenja. Nažalost, smanjena potreba za kretanjem, sjedilački način života, nepravilna prehrana i niz drugih čimbenika današnjeg vremena utječu na zdravlje i kvalitetu života odraslih i djece. Sve te posljedice modernog doba postale su nesvesne za društvo te su prisutne u njihovoj svakodnevici. Najveći i najsnažnije utjecaj takve

okoline usmjeren je na djecu jer oni postaju sve manje zainteresirana za kretanje i bavljenje različitim kineziološkim aktivnostima. Zabavni sadržaj koji im nudi televizija, računalne i mobilne igre, okupiraju većinu njihova slobodnog vremena. Svakako postoje iznimke, odnosno djeca koja svoje slobodno vrijeme rado provode baveći se određenim tjelesnim vježbanjem uključujući sport. Nadalje, slobodno vrijeme učenika treba biti unaprijed organizirano te prema njihovim interesu i željama uz potporu roditelja ili neke stručne osobe. Slobodno vrijeme je ključan čimbenik razvoja te utječe na djetetov tjelesni, intelektualni, emocionalni i socijalni razvoj.

Rezultati provedenog istraživanja ukazuju da se velik broj djece (31,82%) najčešće bavi sportom u slobodno vrijeme. Učenici shvaćaju važnost kretanja i tjelesnog vježbanja te 90% učenika planira biti aktivno u budućnosti. Učenici se bavim različitim aktivnostima, ali među dječacima najviše prevladava nogomet, dok kod djevojčica ples. Pasivne aktivnosti koje ne zahtijevaju tjelesni napor kao što su igranje igrica na računalu i mobitelu zauzimaju velik dio slobodnog vremena učenika. Vrijeme provedeno tim aktivnostima je pomalo zabrinjavajuće jer 27,27% učenika provodi 2 sata dnevno na mobitelu ili računalu, dok 6,82% čak više od 5 sati dnevno.

Učitelji kao stručne osobe, uz pomoć roditeljica i ostalih suradnika, trebaju poticati učenike na kretanje, tjelesno vježbanje te igranje različitih društvenih igara u prirodi na svježem zraku. Također, potrebno je sve više upućivati da aktivno provode slobodno vrijeme, ali i učitelji trebaju težiti aktivnom nastavnom. Učenici u ranoj dobi stvaraju navike koje će im ostati usaćene za budući život te ih stoga treba od malih nogu usvajati.

LITERATURA

- Andrijašević, M. (2008): *Kineziološka rekreacija i kvaliteta života*. Zbornik radova, Zagreb.
- Badrić, M., Prskalo, I., Matijević, M. (2015): Primary School Pupils' Free Time Activities. *Croatian Journal of Education*, 17. 2. 299–332.
- Badrić, M., Prskalo, I., Pongrašić, M. (2012): Antropološka obilježja i kineziološka aktivnost djece u slobodno vrijeme. *Učiteljski fakultete Sveučilišta u Zagrebu*, 145–150.
- Dumazedier, J. (1967): Toward a society of leisure. Free Press: New York.
- Findak, V. (2016): Kineziologija i područja edukacije, sporta i sportske rekreacije i kineziterapije u razvitu hrvatskog društva. Findak, V. (2016, ur.): *Zbornik radova "25. ljetna škola kineziologa Republike Hrvatske - Kineziologija i područja edukacije, sporta i sportske rekreacije i kineziterapije u razvitu hrvatskog društva"*. Hrvatski kineziološki savez, Poreč. 18–29.
- Findak, V. i Prskalo, I. (2003): Kineziološko gledište na suvremenu odgojnu i obrazovnu problematiku. U H. Vrgoč (ur.): Četvrti sabor pedagoga Hrvatske - Odgoj obrazovanje i pedagogija u razvitu hrvatskog društva. Hrvatski pedagoško književni zbor, Zagreb. 143–149.
- Jeđud, I., Novak, T. (2006): Provođenje slobodnog vremena djece i mladih s poremećajima u ponašanju – kvalitativna metoda. *Revija za sociologiju*, 37. 1–2. 77–90.
- Jurakić, D. (2009): Taksonomske karakteristike zaposlenika srednje dobi kao osnova izrade sportsko-rekreacijskih programa. *Doktorska disertacija*. Kineziološki fakultet, Zagreb.
- Meusel, D. (2006): *Global Strategy on Diet, Physical Activity and Health. A framework to monitor and evaluate implementation*. World Health Organization, Ženeva.
- Mišigoj-Duraković, M. i Sorić, M. (2015): Razina tjelesne aktivnosti i stanje uhranjenosti srednjoškolaca – preliminarni rezultati projekta Sports. U V. Findak (ur.): *Zbornik radova "24. ljetna škola kineziologa Republike Hrvatske"*. Hrvatski kineziološki savez, Poreč. 82–85.
- Mišigoj-Duraković, M., Heimer, S., Matković, B., Ružić L. & Prskalo, I. (2000): Physical Activity of Urban Adult Population: Questionnaire Study. CMJ – Zagreb, 41. 4. 428–432.
- Mišigoj-Duraković, M. (2008). *Kinanthropologija – Biološki aspekti tjelesnog vježbanja*. Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb.
- Previšić, V. (2000): Slobodno vrijeme između pedagogijske teorije i odgojne prakse. *Napredak* 141. 4. 403–410.
- Prskalo, I. (2015): Kinesiology of free time. *Croatian Journal of Education*. 17. 1. 219–228.
- Prskalo, I. (2018): Kinesiology and Sustainable Development. *Croatian Journal of Education*. 20. 3. 321–327.
- Prskalo, I., Horvat, V., Hraski, M. (2014): Play and Children's Kinesiological Activities: A Precondition for Making Daily Exercise a Habit. *Croatian Journal of Education*. 16. 1. 57–68.

- Prskalo, I., Sporiš, G. (2016): *Kineziologija*. Školska knjiga, Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb.
- Rosić, V. (2005): *Slobodno vrijeme-slobodne aktivnosti*. Naklada Žagar, Rijeka.
- Sindik, J. (2009): Zdravstveni i psihološki aspekti djetetova bavljenja sportom - mogućnosti i opasnosti. *Paediatrica Croatica*, 53. 1. 193–199.
- Sindik, J. (2012): Psihološke dobrobiti sporta za djecu. *Zbornik radova Međimurskog veleučilišta u Čakovcu*, 3. 2. 91–94.
- Valjan Vukić V. (2013): Slobodno vrijeme kao „prostor“ razvijanja vrijednosti u učenika. *Magistra Iadertina*, 8. 1. 59–73.
- Vukasović, A. (2001): *Pedagogija*. Hrvatski katolički zbor „MI“, Zagreb.
- Vukasović, A. (2001): Sve veća važnost odgoja u slobodnom vremenu. *Napredak*, 141. 4. 448–457.
- World Health Organization (2010): *Global recommendations on physical activity for health*. World Health Organization, Geneva.

KINESIOLOGY AND LEISURE OF STUDENTS

Abstract

A sample of 25 female and 19 male students was surveyed with the aim of analyzing how they spend their leisure in general and by gender. Spending free time in kinesiology is at 31.82% of students while 24.45% spend it passively. Unlike implementation, over 90% of students understand the importance of playing sports. Spending free time also has a dimorphic character by gender. Boys usually spend their free time playing games on a computer or mobile phone, while girls spend time with family and playing with friends. Also, differences in engaging in kinesiology by gender are seen, and we conclude there is a connection with regard to gender and choice of sport. Boys have a preference for football while girls have a preference for dance. Focus on physical exercise from teachers, educators and parents is important for the acquisition of the habit of regular exercise because the challenges of the modern way of life which are focused on physical inactivity are a serious threat to the existence and must be taken into account in the modern paradigmatic framework of upbringing and education, and especially kinesiology education.

Keywords: *leisure time, kinesiology, younger school age, sport, gender differences*

АУТОРИ / SZERZŐK / AUTORI / AUTHORS

**11. МЕЂУНАРОДНА МЕТОДИЧКА КОНФЕРЕНЦИЈА
11. NEMZETKÖZI MÓDSZERTANI KONFERENCIA
11. MEĐUNARODNA METODIČKA KONFERENCIJA
11TH INTERNATIONAL METHODOLOGICAL CONFERENCE**

1. Lidija Bakota	17. Anamarija Kanisek	33. Despina Sivevska
2. Bencéné Fekete Andrea	18. Klasnić Irena	34. Sós Katalin
3. Bernhardt Renáta	19. Marija Lörger	35. Stankov Gordana
4. Bertók Rózsa	20. Neda Lukić	36. Szaszko Rita
5. Borsos Éva	21. Magyar Ágnes	37. Александар Томашевић
6. Marta Cvitanović	22. Major Lenke	38. Vesna Trajkovska
7. Demin Andrea	23. Lidija Mesinkovska Jovanovska	39. Trembulyák Márta
8. Danijela Drožđan	24. Сања Николић	40. Viola Attila
9. Marina Đuranović	25. Papp Zoltán	41. Tomislava Vidić
10. Furcsa Laura	26. Patocskai Mária	42. Violeta Valjan Vukić
11. Győrfi Tamás	27. Sonja Petrovska	43. Smiljana Zrilić
12. Holik Ildikó Katalin	28. Pintér Krekić Valéria	44. Vedrana Živković Zebec
13. Horák Rita	29. Povázai-Sekulić Leonóra	
14. Александар Јанковић	30. Ivan Prskalo	
15. Нела Јованоски	31. Jadranka Runcheva	
16. Лаура Калмар	32. Sanda István Dániel	

СИР - Каталогизација у публикацији
Библиотеке Матице српске, Нови Сад

371.13(082)

371.3(082)

37:004(082)

УЧИТЕЉСКИ факултет на мађарском наставном језику. Међународна методичка конференција (11 ; 2022 ; Суботица)

Промена парадигме у образовању и науци [Електронски извор] : зборник радова = Paradigmaváltás az oktatásban és a tudományban : tanulmánygyűjtemény / 11.

међународна методичка конференција, Суботица, 3–4. новембар 2022. = 11.

Nemzetközi Módszertani Konferencia, Szabadka, 2022. november 3–4. ; [уредници Márta Törteli Telek, Éva Vukov Raffai]. - Суботица = Szabadka = Subotica : Учитељски факултет на мађарском наставном језику, 2022

Начин приступа (URL):

https://magister.uns.ac.rs/files/kiadvanyok/konf2022/Method_ConfSubotica2022.pdf. -

Начин приступа (URL): <http://magister.uns.ac.rs/Kiadvanyaink/>. - Начин приступа

(URL): <https://magister.uns.ac.rs/Публикације/>. - Насл. са називног екрана. - Опис заснован на стању на дан: 26.12.2022. - Радови на срп. (хир. и лат.), мађ., хрв. и енгл. језику. - Библиографија уз сваки рад. - Summaries.

ISBN 978-86-81960-20-2

а) Учитељи -- Образовање -- Зборници б) Васпитачи -- Образовање -- Зборници в) Настава -- Методика -- Зборници г) Образовање -- Информационе технологије -- Зборници

COBISS.SR-ID 83867913